

FÖLDTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

RENDES TAGSÁGRA AJÁNLJA

Gelencsér András

Gelencsér András Kisvárdán született 1966-ban. MTA doktori címét 2002-ben szerezte. 2019-től az MTA levelező tagja. Jelenleg a Pannon Egyetem egyetemi tanára, a HUN-REN-PE Levegőkémiai Kutatócsoport vezetője, az MTA VEAB elnöke. Szakterülete a levegőkémia, ezen belül a légköri aeroszol-részecskék kutatása.

Gelencsér András a biomassza égetésből származó kátránygömbök kémiai tulajdonságainak tanulmányozásában ért el nemzetközileg is figyelemre méltó eredményeket. Egy konzorciumi EU-projekt élén nemzetközileg elsőként határozta meg a szilárd hulladékok lakossági égetése során kibocsátott részecskék mennyiségét, kémiai összetételét és potenciális egészségkárosító hatásait. Az Akadémiai Kiadónál 2022-ben megjelent *Ábrándok bűvöletében* című ismeretterjesztő könyve a „fenntartható fejlődés” mítoszairól szól, azóta a globális fenntarthatóság eddig elhallgatott szempontjait őszintén feltáró, milliós megtekintést elérő médiainterjúk, *podcast*ok és kerekasztal-beszélések állandó szereplője.

Ajánlók:

Bozó László, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Major György, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Mészáros Ernő, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Pósfai Mihály, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Harangi Szabolcs

Harangi Szabolcs Budapesten született 1962-ben. 2019 óta az MTA levelező tagja. Az ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet korábbi igazgatója, a Kőzetan-Geokémiai Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára, a HUN-REN-ELTE Vulkanológiai Kutatócsoport alapítója és vezetője. Szűkebb szakterülete a magmás kőzetan, a geokémia és a vulkanológia.

A közzétani vulkanológia nemzetközi szinten is elismert, iskolateremtő kutatója. A levelező tagság elnyerése óta 27 tanulmánya jelent meg referált, többségében Q1-es szakfolyóiratban, publikációira érkezett független idézettsége 2364, ami az elmúlt 5 évben több mint ezerrel nőtt. Kutatócsoportjával új szemléletben jellemzi a vulkánok működését, eredményeivel hozzájárult a vulkánok alatti magmatározó folyamatok kvantitatív értelmezéséhez, különösen a hosszan szunnyadó tűzhányók természetének, az újraaktiválódás okainak és időskálájának jobb megértéséhez. Jelentős hangsúlyt fektet a szakmai alapú tudománynépszerűsítésre, ennek elismeréseként 2024-ben elnyerte az Év Ismeretterjesztő Tudósa címet.

Ajánlók:

Árkai Péter, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Demény Attila, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Pósfai Mihály, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Völgyesi Lajos

Völgyesi Lajos Budapesten született, 1947-ben. 2019 óta az MTA levelező tagja. A Műegyetem Építőmérnöki Karán az Általános- és Felsőgeodézia Tanszék professor emeritusa. Szűkebb szakterülete az általános geofizika és a fizikai geodézia.

Az Eötvös-féle torziós-inga újrahajsznosításának iskolateremtő egyénisége. Csoportja jelenleg az általános relativitáselmélet kísérleti alapját képző Eötvös-kísérlet felülvizsgálatával és újramérésével foglalkozik. Emellett olyan új csillagászati-geodéziai módszer és műszer fejlesztésén is dolgozik, amely kiemelkedő fontosságú a nehézségi erő pontos irányának és a geoid finomszerkezetének meghatározásában. Vizsgálataiban rámutatott a gyakorlati geofizikai alkalmazás lehetőségére is. További jelentős tudományos eredményekkel rendelkezik a geoidformák fizikai hátterének magyarázata, a geoid időbeli változása, a Föld forgási jelenségeinek vizsgálata és a földtudományi matematika területén.

Ajánlók:

Ádám Antal, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Bíró Péter, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Verő József, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

LEVELEZŐ TAGSÁGRA AJÁNLJA

Fodor László

Fodor László Budapesten született 1961-ben. 2011 óta az MTA doktora. A HUN-REN Földfizikai és Űrtudományi Intézet tudományos tanácsadója, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Általános és Alkalmazott Földtani Tanszékének részfoglalkozású professzora. Szakterülete a geológia, ezen belül elsősorban a szerkezetföldtan.

A szerkezetföldtan nemzetközileg is elismert iskolateremtő kutatója és oktatója. Részletes földtani térképezésből kiindulva ötvözi a terepi megfigyeléseket, méréseket, a fúrási és a geofizikai adatok értelmezését, a geokronológiai, rétegtani, geomorfológiai és paleomágnese adatokat. Nemzetközi együttműködés keretében jelentős eredményeket ért el az Alpi-Kárpáti-Dinári-Pannon régió kainozoos és mezozoos szerkezeti felépítésének és geodinamikai fejlődésének tekintetében. A DNy-i Pannon-medencében szerzőtársaival felismerte a miocén szerkezeti elemek, az üledékes medencék és magmatitok időbeni fejlődését és térbeli vándorlását. Részt vett a Vértes és a Gerecse és a prekainozoos felszín új földtani térképeinek készítésében. Az ÉNy-i Pannon-medencében számos új szerkezeti elemet dokumentált, megállapította azok sorrendjét, illetve a deformációk korát. Kollégáival először határozta meg deflációs felszínek korát, dokumentálta a szélrózsió formáit, és értelmezte a neotektonikus szerkezeteket. Számos NFKIH OTKA-program vezetője, illetve közreműködője volt. Kutatásainak eredményeit több mint 500 tudományos közleményben, ezen belül több mint 110, nemzetközi folyóiratokban megjelent cikkben tette közzé. Műveire több mint 3000 független hivatkozást kapott, h-indexe 27. Munkásságát 12 díjjal ismerték el.

Ajánlók:

Ádám Antal, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Demény Attila, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Haas János, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Harangi Szabolcs, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Horváth László

Horváth László Budapesten született 1950-ben. 2001 óta az MTA doktora. Tudományos főmunkatárs a HUN-REN-SZTE Fotoakusztikus Környezetifolyamat-megfigyelési Kutatócsoportnál, korábban az Országos Meteorológiai Szolgálat vezető főtanácsosa, majd a Szent István Egyetem Növényteni és Ökofiziológiai Intézete Növényökológiai Kutatócsoportjának tudományos tanácsadója volt. Szűkebb szakterülete a légkörkémia.

Szakterületének nemzetközileg elismert, iskolateremtő, kiemelkedő egyénisége. Korábban a savas ülepedés témájában ért el eredményeket, melyről monográfiát írt. Főbb kutatási területei: a kén-dioxid/szulfát légköri átalakulási mechanizmusának vizsgálata, a légszennyeződés hatása a Balaton vízminőségére, a csapadékvíz kémiai összetételének vizsgálata, a kén- és nitrogénvegyületek légköri száraz ülepedésének vizsgálata, a légköri nitrogénvegyületek körforgalmának vizsgálata. A nyomanyagok légkör-bioszféra közti kicserélődésének vizsgálata kapcsán számos hazai és 17 nemzetközi kutatási projektben vett rész, többségükben mint témavezető. Tudományos folyóiratokban megjelent cikkeinek száma 128, ezekre több mint 2600 hivatkozást kapott. Könyveinek, könyvrészleteinek száma 28. Hirsch-indexe 27. Összes közleményei idézettségének száma 3129. 2012-ben, a légkör és a bioszféra közötti nyomanyagcsere kutatásában elért, nemzetközileg is kiemelkedő eredményeiért, tudományos kutatói, oktatói és szakmai közéleti tevékenysége elismeréseként a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést kapta. 2016-ban kiemelkedő tudományos eredményeiért Akadémiai Díjjal tüntették ki.

Ajánlók:

Bozó László, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Major György, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Mészáros Ernő, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Karátson Dávid

Karátson Dávid Budapesten született 1964-ben. Az MTA doktora. Az ELTE FFI Természetföldrajzi Tanszék egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a vulkanológia és a geomorfológia.

A hazai geomorfológia nemzetközileg legelismertebb művelőinek egyike. Szűkebb területe a vulkánmorfológia, melyet sikeresen ötvöz a vulkanológiával, kormeghatározással, rétegtannal. Vizsgálatai, melyeket eddig 11 OTKA- és FK-FP-pályázat segített, döntően hozzájárultak vulkáni hegységeink kialakulásának tisztázásához. Vezető szerkesztője a Csomád vulkánt bemutató angol (Springer, 2022) és magyar nyelvű (Tortoma, 2023) kötetnek, és első szerzője a Springernél megjelenő *Volcano Geomorphology* című szakkönyvnek (2024).

Sokrétű nemzetközi kutatásaiból kiemelkedik Fulbright- és Humboldt-ösztöndíja, melyekkel Észak-, illetve Dél-Amerika vulkánjait vizsgálta. A 2010-es években nemzetközi kutatógárda élén rekonstruálta Szantorini késő bronzkori domborzatát.

A hazai geomorfológusok közül az egyik legtöbb összes (1391) és WoS/Scopus (907) független idézéssel rendelkező kutató; publikációinak összesített

impaktfaktora 117,476. Iskolateremtő tevékenységét 65 diplomamunka és 10 PhD-témavezetése jelzi.

Tudománynépszerűsítő munkásságából kiemelkedik a *Pannon Enciklopédia Magyarország földje* kötetének főszerkesztése. A Magyar Földrajzi Társaság Természetföldrajzi Szakosztályának elnöke. 2013-ban irányításával valósult meg a Kemenes Vulkánpark látogatóközpontja. 2012–2016 között a Nemzeti Kiválóság Program Magyar Kuratóriumának alelnöke volt. Az ELTE Etikai Testületének, az ELTE FFI professzori tanácsának elnöke, az ELTE Földtudományi Doktori Iskola földrajz-meteorológia programjának vezetője.

Ajánlók:

Borsos Balázs, az MTA levelező tagja, Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya

Klinghammer István, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Kovács Zoltán, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Magyari Enikő Katalin, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Major György, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Pantó György, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Lichtenberger János

Lichtenberger János Szabadhídvégen született, 1956-ban. 2011 óta az MTA doktora. Az ELTE Geofizikai és Űrtudományi Tanszékének egyetemi tanára, az Űrkutató Csoport vezetője, a Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet tudományos tanácsadója. Szűkebb szakterülete az űrfizika, az űridőjárás és az űrbiztonság.

Elsőként dolgozott ki automatikus eljárást a villámok által keltett rádióimpulzusok (*whistlerek*) földi észlelésére és inverziójára, amely révén a plazmaszféra elektronsűrűsége folyamatosan monitorozható. A kifejlesztett eljárásokra alapozva széles nemzetközi összefogással egy globális és egyedi hálózatot (AWDANet) épített fel, amelynek közel 30 mérőállomása van Kamcsatkától Új-Zélandon át az Antarktiszig. A hálózatot jelentősen továbbfejlesztette a PLASMON EU FP7-Space Projekt keretében. A közel valós időben működő hálózat adatainak integrálása az ESA operatív űrbiztonsági szolgálatába megtörtént. Vezetésével a FARBES EU HE Projektben a hiányzó *in-situ* adatokat földi mérésekből állítják elő a sugárzási öv előrejelzési modellekhez, és műholdas operátorok számára használható forgatókönyveket hoznak létre. Több mint 70 nemzetközi és magyar kutatási pályázatot nyert el vezető kutatóként. 238 tudományos publikációja van, a független hivatkozások száma: 1339. Az ELTE geofizikus MSc úrkutató-távérzékelő szakirány szakfelelőse. Az MTA Geofizikai Tudományos Bizottság elnöke, az Űrkutatási Tudományos Tanács tagja, az *Acta Geodaetica et Geophysica* tanácsadó testületének tagja, az ESA tudományos programbizottságának (SPC) magyar képviselője.

Ajánlók:

Ádám Antal, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Tari Gábor, az MTA külső tagja, Földtudományok Osztálya

Verő József, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Mádlné Szőnyi Judit Mária

Mádlné Szőnyi Judit Mária Szolnokon született 1963-ban. 2021 óta az MTA doktora. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar Földrajz- és Földtudományi Intézet Általános és Alkalmazott Földtani Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára, jelenleg a Kar stratégiai és innovációs ügyekért felelős dékán-helyettese. Szűkebb szakterülete a hidrogeológia, a regionális felszín alatti vízáramlási rendszerek vizsgálata.

A hidrogeológia hazai és nemzetközileg kiemelkedő iskolateremtő személyisége. Több mint három évtizedes oktató- és kutatómunkája során a felszín alatti vizek medencehidraulikai folyamataival foglalkozott. Kutatócsoportjának eredményei nemzetközi elismerést szerezve hozzájárultak a vízáramlási rendszerek mintázatainak megértéséhez, a vízáramlási rendszerek és a vegetációs mintázat összefüggéseinek feltárásához. Munkásságából kiemelkedik a mély karbonátos víztartó rendszerek vízáramlási modelljének, valamint a természetalapú felszín alatti vízpótlás koncepciójának és gyakorlatának kidolgozása. Inter- és multidiszciplináris kutatásai hozzásegítenek a klímaváltozás felszín alatti vizekre gyakorolt hatásainak megértéséhez, az adaptációs lehetőségek kialakításához és társadalmi elfogadásához, valamint a geotermikus energia fenntartható hasznosításához. Több mint száz diplomamunka és posztdoktori kutatás témavezetője, tizenegy diákja szerzett PhD-fokozatot. 2011-től a Hidrogeológusok Nemzetközi Szövetségén (IAH) belül a Felszínalatti Vízáramlásokkal foglalkozó bizottságot vezeti. Az MTA Hidrogeológiai Albizottságának, majd 2023-tól a Földtani Tudományos Bizottságának elnöke. 152 tudományos közleménye 1003 független hivatkozást kapott (h-indexe 21). Több mint tizenöt K+F-projektet vezetett, ezek közül két nyertes európai és egy kiemelkedő hazai projekt. Szívügye az ismeretterjesztés. Kitüntetései közül legjelentősebb a Hidrogeológusok Nemzetközi Szövetsége Elnöki különdíja.

Ajánlók:

Demény Attila, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Harangi Szabolcs, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Magyari Enikő Katalin, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Pósfai Mihály, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Magyar Imre

Magyar Imre Mohácson született 1963-ban. Az MTA doktora, a MOL Nyrt. szénhidrogén-kutatási szakértője, a HUN-REN–MTM–ELTE Paleontológiai Kutatócsoportjának tudományos tanácsadója, a Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tárának vezetője. Szűkebb szakterülete az őslénytan és a rétegtan.

Tudományos munkássága a Kárpát-medence neogén földtörténetének kutatásához kötődik. Eredményei döntő mértékben járultak hozzá a Pannon-medence földtani fejlődéstörténetének, valamint a Pannon-tó endemikus élővilágának megismeréséhez. Mindez kivételes nemzetközi érdeklődést váltott ki, és a pannóniai emeletről alkotott kép radikális átformálódásához vezetett. Magyar–amerikai közös kutatási projektek keretében alapvető eredményeket ért el a pannóniai puhatestű ősmaradványok sokrétű (rendszerani, életrétegtani, paleoökológiai, evolúciós és paleobiogeográfiai) vizsgálata terén. Biosztratigráfiai és szeizmikus rétegtani vizsgálataival megalkotta a pannóniai képződmények országhatárokon átnyúló integrált rétegtani rendszerét, mely a nemzetközi gyakorlatban is fokozatosan kiszorította a korábbi, téves koncepción alapuló időrétegtani beosztásokat, és lehetővé tette a szárazföldi és a globális geológiai időskálákkal való korrelációt is. Az általa kialakított kronológia a tektonikai folyamatok vizsgálatában és a szénhidrogén-kutatási célú medenceanalízisben is nélkülözhetetlenné vált. Őslénytani és rétegtani adatok összekapcsolásával rekonstruálta a Pannon-medence ősföldrajzi változásait a késő neogénben. A Pannon-tó és élővilága történetét szervesen beillesztette a Paratethys és a mediterrán régió mozgalmas neogén fejlődéstörténetébe. Eddig megjelent 95 tudományos publikációjára kétezernél több független hivatkozás ismert.

Ajánlók:

Pálfy József, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Pósfai Mihály, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Mindszenty Andrea

Mindszenty Andrea Budapesten született 1946-ban. Geológus, 2000 óta az MTA doktora. Az ELTE Általános és Alkalmazott Földtani Tanszékének emeritus professora. A bauxitföldtan egyik legmagasabb hazai és nemzetközi elismertségű kutatója.

Érdeklődésének középpontjában az üledékhézagok és bauxittelepek kutatása áll, nagy nemzetközi visszhang és jelentős gazdasági haszon mellett. Széles

körü külföldi ipari kutatásokban vett részt a bauxitföldtan területén Európában, Afrikában, Ázsiában és Közép-Amerikában. Kidolgozta a karsztbauxitok litofácies elméletét, és rámutatott ennek öskörnyezetjelző értékére. Az UNESCO által támogatott Nemzetközi Geológiai Korrelációs Program társvezetőjeként hozzájárult a bauxitok üledékképződési környezetének jobb megismeréséhez. A tágabb régió bauxit- és vörösiszap készleteinek ritkaföldfém dúsulásait kutató REEBAUX nemzetközi projekt magyar munkacsoportjának vezetője volt. Egykori talajokat és a klímaváltozás hatásait is elemezte. Urbángeológiai kutatásainak eredményeit a Budapesttel foglalkozó hiánypótló kötetben foglalta össze. Meghívott előadó és vendégprofesszor számos európai és amerikai egyetemen. Több hazai és nemzetközi tudományos bizottság tagja. Munkássága kiemelkedő a tehetséggondozás területén is. Tíz védett PhD-hallgatója mellett 15 MTA doktori cselekményben vállalt szerepet, rendszeresen tart PhD-kurzusokat, és részt vesz védéseken hazánkban és a környező országokban. Mindszenty Andrea az a tudós, akinek önzetlen segítségével nem egy kutató jutott be az Akadémiára, míg ő maga szerényen a háttérben maradt. Személyében az MTA a földtudományok kiemelkedően elkötelezett, nemzetközileg széles körben elismert tudósával gazdagodna.

Ajánlók:

Bollobás Enikő, az MTA levelező tagja, Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
Csákiné Michéli Erika, az MTA levelező tagja, Agrártudományok Osztálya
Kurutzné Kovács Márta, az MTA rendes tagja, Műszaki Tudományok Osztálya
Török Ákos, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Ősi Attila

Ősi Attila Ajkán született 1980-ban. Az MTA doktora. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Őslénytani Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a paleontológia és a geológia.

Legjelentősebb tudományos eredményei új mezozoikumi ősgérinces lelőhelyek felfedezéséhez és dokumentálásához, továbbá az őshüllőkkel kapcsolatos paleobiológiai kutatásokhoz kötődnek. Munkája révén vált ismertté a mára már világhírű iharkúti dinoszaurusz-lelőhely, melynek leleteit többek között a *Nature* és a *Nature Communications* hasábjain publikálta. A környező országokban (Ausztria, Horvátország, Románia) is fontos felfedezéseket tett az őshüllők terén, melyek új megvilágításba helyezik az európai mezozoikumi szigetfaunáról alkotott képünket. Paleobiológiai kutatásai a krokodilok, dinoszauruszok és repülő hüllők csoportjaira nézve hoztak új eredményeket, melyek nagyban hozzájárultak e mezozoikumi gerincesek életmódjának és élethelyének pon-

tosabb megismeréséhez. Kiemelkedő a dinoszauruszok táplálkozás-ökológiai vizsgálata, mely új megvilágításba helyezi a csoport evolúciós történetét. Junior Prima Díjas és Magyar Felfedező Nagydíjas kutató és oktató, aki már hallgatóként tudományos műhelyt alapított. A tudományos iskolát az MTA–ELTE Lendület Dinoszaurusz Kutatócsoport keretében vitte tovább, és számos BSc-, MSc- és PhD-hallgatót indított el a tudományos pályán, ezen munkásságáért 2024-ben megkapta az ELTE TDK Érem kitüntetését. 94 tudományos közleményére eddig több mint 1550 független hivatkozást (h-indexe 27) kapott. Több száz előadásával, televíziós, rádiós és *online* médiaszereplésével kimagasló ismeretterjesztő tevékenységet végez.

Ajánlók:

Gelencsér András, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Mészáros Ernő, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Pálffy József, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Rózsa Szabolcs

Rózsa Szabolcs Szombathelyen született 1975-ben. Az MTA doktora. A Műegyetem Építőmérnöki Karán az Általános- és Felsőgeodézia Tanszék vezetője, a Kar dékánja. Szűkebb szakterülete a geodézia és a műholdas helymeghatározás.

A geodézia és a műholdas helymeghatározás (GNSS) alkalmazások kutatásának iskolateremtő egyénisége. Kutatócsoportjában hosszú évek óta egyre több fiatal kutató és doktorandusz munkáját irányítja. Közép-Európában kifejlesztett egy, a térség éghajlati viszonyaihoz illesztett eljárást, mellyel a GNSS-mérésekből meghatározható a légkör nedvességtartalma. Ezt alkalmazva automatizált feldolgozó rendszert alakított ki, mely ma már nemcsak a magyar, hanem az ukrán és szlovén GNSS-adatokat is felhasználja. Eredményeit a térség meteorológiai szolgálatai a numerikus időjárás modellekben hasznosítják. A GNSS területén végzett kutatásával hozzájárult a Felső-Rajna-árok jelenkori tektonikai folyamatainak megértéséhez. Kimutatta, hogy a kainozoikumban jellemző extenziós környezetet a jelenkorban kompressziós feszültségmező jellemzi, amelynek hatására a korábban kialakult törésvonalak újra aktiválódhatnak. Kutatási eredményei kiterjednek a GNSS-helymeghatározás életbiztonságra kritikus alkalmazási (pl. légi navigáció) területeire is. Az Európai Űrügynökség számára eljárást fejlesztett ki, mellyel a GNSS-helymeghatározás megbízhatósága pontosabban értékelhető, így ez alkalmazhatóvá válik kritikus helyzetekben is. Jelenleg az autonóm járművek lokalizációs technológiáiban alkalmazandó szenzorfüziós eljárások lehetőségeit kutatja.

Ajánlók:

Bíró Péter, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Szűcs Péter, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Török Ákos, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Völgyesi Lajos, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Szabó Norbert Péter

Szabó Norbert Péter Miskolcon született 1976-ban. 2021 óta az MTA doktora. A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Karán tudományos dékánhelyettes, a Nyersanyagkutató Földtudományi Intézet Geofizikai Intézeti Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, az MTA Miskolci Területi Bizottsága Földtudományi Munkabizottságának elnöke, az MAB elnökségének tagja. Szűkebb szakterülete az alkalmazott geofizika, azon belül a mélyfúrási geofizika, valamint modern inverziós és geostatistikai módszerek fejlesztése.

Tudományos eredményei a geofizikai inverziós és geostatistikai módszerfejlesztésekhez kötődnek. Külföldi oktató- és kutatómunkát a Helsinki Műszaki Egyetemen (és jogutódján, az Aalto Egyetemen) folytatott. 2008 és 2009 között egy évet töltött Finnországban. Olajipari kutatási eredményeinek gyakorlati hasznosítása a MOL Nyrt.-vel való hosszú távú együttműködés keretében történt. Részt vevő kutató számos pályázatban, szakmai vezetője két OTKA-kutatásnak. Az MTA–ME Műszaki Földtudományi Kutatócsoport tudományos főmunkatársa. 2022-től az MTA Fenntartható Fejlődés és Technológiák Nemzeti Program Fenntartható Technológiák Alprogram miskolci intézményi alprojektje hidrogeofizikai moduljának vezetője. Egyetemi oktatómunkája során több mint félszáz magyar és angol nyelvű tantárgy jegyzője vagy oktatója. A tudományos utánpótlás képzésében jelentős szerepet játszik a Miskolci Egyetemen a Mikoviny Sámuel Földtudományi Doktori Iskola törzstagjaként, az Alkalmazott geofizikai kutatások tématerület vezetőjeként, valamint 2023-tól az MTA Földtudományi Doktori Bizottság tagjaként. 2022-től az MTA nem akadémikus közgyűlési képviselője. A mélyfúrási geofizika területén végzett, nemzetközileg is számontartott szakmai, illetve tudományos tevékenysége elismeréseként Egyed László-émlékérem (2014), Meskó Attila-díjat (2016) és Bolyai-plakettet (2016) adományoztak számára. Az MTMT alapján 217 tudományos közleménnyel rendelkezik, összegzett impaktfaktora 134,66, független hivatkozásainak száma 518.

Ajánlók:

Bozó László, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Kocsis Károly, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Kovács Ferenc, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya
Lakatos István, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya
Szűcs Péter, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya
Völgyesi Lajos, az MTA levelező tagja, Földtudományok Osztálya

Szabó Szilárd

Szabó Szilárd Hevesen született 1974-ben. Az MTA doktora. A Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar Természetföldrajzi és Geoinformatikai Tanszék egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a természetföldrajz.

A természetföldrajzon belül témája a tájkutatás, illetve a távérzékelés földtudományi hasznosítása. Kutatásai révén nemzetközileg is széles körben ismert. Eddigi munkássága során 273 közleménye jelent meg, nemzetközi folyóiratban 151, magyar nyelvű folyóiratban 24 cikket publikált. Publikációira 2319 független hivatkozást kapott, független Hirsch-indexe 25. Kutatásai középpontjában elsősorban a modern geoinformatikai módszerek és távérzékelési adatok természetföldrajzi felhasználása áll. Jelentős szerepe van a hazai geográfia kutatási eszköztárának kibővítésében, a hazai tájmetriai kutatások meghonosításában, a kvantitatív módszerek széles körű alkalmazásában és oktatásában. 2014 óta tagja az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottságának; 2014-től a Geoinformatikai Albizottság elnöke, 2023-tól a Természetföldrajzi Tudományos Bizottság elnöke. Oktatási tevékenysége sokrétű, a természetföldrajzi és geoinformatikai kurzusokon túl témavezetésével több mint 90 szakdolgozat és diplomamunka, valamint 7 PhD-disszertáció készült. 2011-től a Debreceni Egyetem Természetföldrajzi és Geoinformatikai Tanszékének, 2017-től Földtudományi Intézetének a vezetője. A debreceni geoinformatikai mesterképzés alapítója. Eredményes kutatói, oktatói és közéleti tevékenységét a Magyar Földrajzi Társaság ifjúsági szakirodalmi ösztöndíjjal (2005) és Pro Geographia Díjjal (2009) tüntette ki, illetve megkapta a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét (2022).

Ajánlók:

Kocsis Károly, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya
Kovács Zoltán, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya
Mészáros Rezső, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

KÜLSŐ TAGSÁGRA AJÁNLJA

Hetényi György

Hetényi György Budapesten született 1980-ban. PhD-fokozatot a párizsi École Normale Supérieure-ben nyert. Jelenlegi munkahelye a Lausanne-i Egyetem (Svájc), ahol egyetemi professzor. Szűkebb szakterülete a geofizika.

A kőzetlemezek peremén végbemenő, a klasszikus lemeztektónikán túlmutató folyamatok és azok kölcsönhatásainak kutatója. Hipotézisét a Himalája–Tibet-hegységrendszer alá ékelődő Indiai-kőzetlemezre nagy felbontású szeizmológiai képalkotó eljárással, gravitációs, reológiai és kőzettani modellezéssel mutatta be. Az AlpArray és DIVE nemzetközi programok egyik megálmodója, fő megszervezője és szakmai vezetője, ami által az európai földfizika nagyformátumú személyiségévé vált ($IF > 338$). Kapcsolatrendszerének (amelyben Magyarország kiemelt helyet foglal el) kiterjedtségét jellemzi a Nepálban általa létrehozott iskolai szeizmológiai hálózat. Magyar kutatókkal közös munkájának mérlege 14 társpublicáció.

Ajánlók:

Ádám Antal, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Tari Gábor, az MTA külső tagja, Földtudományok Osztálya

Verő József, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

TISZTELETI TAGSÁGRA AJÁNLJA

Donald Bruce Dingwell

Donald Bruce Dingwell Corner Brookban (Newfoundland, Kanada) született 1958-ban.

PhD-jét 1984-ben, a kanadai Albertai Egyetemen geológiából szerezte, majd 1992-ben a németországi Bayreuth-i Egyetemen geokémiából habilitált (Dr. rer. nat. Habil.). A müncheni Ludwig Maximilian Egyetemen a Föld- és Környezet-tudományok Tanszékcsoport igazgatója, az Ásványtani-Kőzettani Tanszék vezetője, a kísérleti vulkanológia professzora. Szűkebb szakterülete a vulkanológia.

Münchenben létrehozott laboratóriumában elvégzett eredeti kísérletei révén a vulkanológia petrogenetikai-laboratóriumi-fizikai-kémiai oldalának világvezető kutatója lett. A „magma” szóra rákeresve az ő neve bukkan fel harmadik leggyakoribbként. A vulkanológia és a geológia terén a matematikai-fizikai gondolko-

dást helyezi előtérbe. Megkapta a legjelentősebb nemzetközi földtudományi szervezetek legmagasabb kitüntetéseit. Munkássága és a kutatásai a földtudományon túl is ismertté tették. Jelenleg az Academia Europaea alelnöke, következő elnöke. Bajorországban élve a magyar tudományra is kellő rálátást szerzett. 2024-ben tagja lett a HUN-REN kutatóhelyeket értékelő bizottságának.

Ajánlók:

Ádám Antal, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Gulyás Balázs, az MTA külső tagja, Biológiai Tudományok Osztálya

Kondorosi Éva, az MTA rendes tagja, Biológiai Tudományok Osztálya

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Mircea Radulian

Mircea Radulian a romániai Bukarestben született 1954-ben. PhD-t 1999-ben Párizsban szerzett. A Román Akadémia (Academia Română) levelező tagja, a Román Kutatók Akadémiája (Academia Oamenilor de Știință din România) rendes tagja; a Román Nemzeti Földfizikai Kutatás-fejlesztési Intézet (Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Fizica Pământului) tudományos igazgatója. Szűkebb szakterülete a geofizika, a szeizmológia és a szeizmika.

Nemzetközi ismertségét a szeizmikus forrás, a hullámterjedés és a földrengéskockázat terén szerezte. Tudományos közleményeire közel négyezer hivatkozás érkezett; h-indexe 30 fölötti. Legalább húsz nagy nemzetközi (NATO, UNESCO, SCOPES, ILP, CEI, FP5, FP6, FP7 stb.) projekt vezetője volt. Romániában ő a mértékadó földrengésszakértő. Együttműködése a magyar kollégákkal nagy múltra tekint vissza, és a Topo-Transylvania projekt keretében csúcsosodott ki, amely sikerében meghatározó szerepe volt. A projekt fő célja a Vráncsa- (Vrancea) zónában keletkező földrengések eredetének megértése. Az *Acta Geodaetica et Geophysica* magyar gondozású folyóirat szerkesztőbizottságának meghatározó tagja.

Ajánlók:

Ádám Antal, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Szarka László Csaba, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya

Tari Gábor, az MTA külső tagja, Földtudományok Osztálya

Verő József, az MTA rendes tagja, Földtudományok Osztálya